

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

10. marts 2005 *

I sag C-336/03,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 234 EF, indgivet af High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (Det Forenede Kongerige), ved afgørelse af 21. juli 2003, indgået til Domstolen den 30. juli 2003, i sagen:

easyCar (UK) Ltd

mod

Office of Fair Trading,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, P. Jann, og dommerne K. Lenaerts, J.N. Cunha Rodrigues, K. Schiemann og M. Ilešič (refererende dommer),

* Processprog: engelsk.

generaladvokat: C. Stix-Hackl
justitssekretær: fuldmægtig K. Sztranc,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 29. september 2004,

efter at der er afgivet indlæg af:

- easyCar (UK) Ltd ved D. Anderson, QC, barrister K. Bacon og solicitor D. Burnside
- Det Forenede Kongeriges regering ved C. Jackson, som befuldmægtiget, bistået af barrister M. Hoskins
- den spanske regering ved S. Ortiz Vaamonde, som befuldmægtiget
- den franske regering ved R. Loosli-Surrans, som befuldmægtiget
- Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved N. Yerrell og M.-J. Jonczy, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 11. november 2004,

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 3, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF af 20. maj 1997 om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med aftaler vedrørende fjernsalg (EFT L 144, s. 19, herefter »direktivet«).
- 2 Denne anmodning er blevet fremsat under en sag mellem selskabet easyCar (UK) Ltd (herefter »selskabet easyCar«) og Office of Fair Trading (herefter »OFT«) vedrørende vilkår og betingelser i biludlejningsaftaler, der tilbydes og indgås af selskabet easyCar.

Retsforskrifter

Fællesskabsbestemmelser

- 3 Direktivet har ifølge dets artikel 1 til formål at tilnærme medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om aftaler vedrørende fjernsalg indgået mellem forbrugere og leverandører.

- 4 Ifølge direktivets artikel 3, stk. 2, finder dets artikel 4, 5 og 6 samt artikel 7, stk. 1, ikke anvendelse på »[...] aftaler om levering af tjenesteydelser i form af logi, transport, forplejning og fritidstilbud, når leverandøren ved aftalens indgåelse påtager sig at levere sådanne ydelser på en forud fastlagt dato eller i et nærmere bestemt tidsrum [...]«.
- 5 Direktivets artikel 6, stk. 1, bestemmer, at forbrugeren ved en aftale vedrørende fjernsalg har en fortrydelsesret. Når fortrydelsesretten gøres gældende, skal leverandøren i medfør af artikel 6, stk. 2, vederlagsfrit tilbagebetale de beløb, som forbrugeren har indbetalt, bortset fra udgifterne i forbindelse med tilbagelevering af varerne.

De nationale bestemmelser

- 6 Direktivet er blevet gennemført i Det Forenede Kongeriges retsorden ved Consumer Protection (Distance Selling) Regulations 2000 (herefter »den nationale lov«).
- 7 Undtagelsen i direktivets artikel 3, stk. 2, er blevet gennemført ved den nationale lovs Regulation 6, stk. 2.
- 8 Fortrydelsesretten i direktivets artikel 6, stk. 1, er blevet gennemført ved den nationale lovs Regulation 10, og tilbagebetalingsforpligtelsen i direktivets artikel 6, stk. 2, er gentaget i den nationale lovs Regulation 14.

- 9 Den nationale lovs Regulation 27 bemyndiger OFT til at indgive begæring om, at der meddeles påbud til enhver person, som efter OFT's opfattelse overtræder disse bestemmelser.

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

- 10 Selskabet easyCar udlejer biler uden fører. Selskabet udøver denne virksomhed i Det Forenede Kongerige og i flere andre medlemsstater. Selskabets kunder kan kun reservere de udbudte udlejningsbiler via internettet. Ifølge de vilkår og betingelser i biludlejningsaftalerne, der tilbydes og indgås af selskabet easyCar, kan forbrugeren ikke få tilbagebetalt indbetalte beløb, hvis aftalen ophæves, undtagen »ved usædvanlige og uforudseelige begivenheder, som kunden ikke har indflydelse på, herunder bl.a. [...] alvorlig sygdom hos føreren, der medfører, at denne ikke er i stand til at køre, naturkatastrofer [...], love eller begrænsninger fra regeringer eller offentlige myndigheders side, krig, oprør, borgerlige uroligheder eller terrorhandlinger« eller »i andre helt særlige tilfælde efter kundebestyrerens skøn«.
- 11 Ifølge OFT, der har modtaget flere klager fra forbrugere vedrørende de udlejningsaftaler, som disse har indgået med selskabet easyCar, er vilkårene og betingelserne i disse aftaler i strid med den nationale lovs Regulations 10 og 14, der med henblik på gennemførelsen af direktivet fastsætter, at forbrugeren har en fortrydelsesret med fuld tilbagebetaling af det beløb, som forbrugeren har indbetalt, inden for en bestemt frist efter indgåelsen af aftalen.
- 12 Selskabet easyCar har anført, at de udlejningskontrakter, som det tilbyder, er omfattet af undtagelsen, der er fastsat for så vidt angår »aftaler om levering af tjenesteydelser i form af [...] transport« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i

den nationale lovs Regulation 6, stk. 2, og direktivets artikel 3, stk. 2, og at selskabet derfor ikke er underlagt kravene i den nationale lovs artikel 10 og 14. OFT er derimod af den opfattelse, at biludlejning ikke kan betragtes som »tjenesteydelse i form af transport«.

- 13 Selskabet easyCar og OFT har anlagt sager ved High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division. Selskabet easyCar har anlagt sag med påstand om, at det fastslås, at de udlejningsaftaler, som selskabet tilbyder, er omfattet af undtagelsen fra fortrydelsesretten i den nationale lov, mens OFT har anlagt sag med påstand om, at der skal meddeles selskabet easyCar pålæg om at ophøre med at tilsidesætte den nationale lov ved at nægte kunder fortrydelsesret og ret til tilbagebetaling af indbetalte beløb.
- 14 Det er under disse omstændigheder, at High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division, har udsat sagen og forelagt Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Omfatter udtrykket »aftaler om levering af tjenesteydelser i form af [...] transport« i direktivets artikel 3, stk. 2, [...] aftaler om levering af tjenesteydelser i form af biludlejning?«

Om begæringen om genåbning af den mundtlige forhandling

- 15 Ved processkrift indleveret til Domstolens Justitskontor den 13. december 2004 har selskabet easyCar fremsat begæring om genåbning af den mundtlige forhandling.

- 16 Det bemærkes, at Domstolen i overensstemmelse med procesreglementets artikel 61 kan træffe bestemmelse om genåbning af den mundtlige forhandling, såfremt den finder, at sagen er utilstrækkeligt oplyst, eller at sagen skal afgøres på grundlag af et argument, som ikke har været drøftet af parterne (jf. dom af 10.2.2000, forenede sager C-270/97 og C-271/97, Deutsche Post, Sml. I, s. 929, præmis 30, og af 18.6.2002, sag C-299/99, Philips, Sml. I, s. 5475, præmis 20).
- 17 Domstolen finder, at der i det foreliggende tilfælde ikke er grundlag for at genåbne den mundtlige forhandling. Begæringen herom kan derfor ikke tages til følge.

Om det præjudicielle spørgsmål

- 18 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at det ikke er bestridt, at aftalerne indgået mellem selskabet easyCar og dets kunder er aftaler vedrørende fjernsalg i den nationale lovs og direktivets forstand. Med sit spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om tjenesteydelser i form af biludlejning er tjenesteydelser i form af transport i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i direktivets artikel 3, stk. 2.
- 19 Ifølge selskabet easyCar bør dette spørgsmål besvares bekræftende. Den spanske og franske regering, Det Forenede Kongeriges regering og Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber har gjort den modsatte opfattelse gældende.

- 20 I denne forbindelse skal det straks fastslås, at hverken direktivet eller de dokumenter, der er relevante for fortolkningen af direktivet, såsom forarbejderne, tilvejebringer klarhed vedrørende den præcise rækkevidde af begrebet »tjenesteydelser i form af transport« i direktivets artikel 3, stk. 2. Af direktivets generelle opbygning fremgår ligeledes kun, at det har til formål at give forbrugerne en udvidet beskyttelse ved at give dem visse rettigheder, herunder fortrydelsesretten, og at artikel 3, stk. 2, foreskriver en undtagelse til disse rettigheder i fire beslægtede erhvervssektorer, herunder sektoren for tjenesteydelser i form af transport.
- 21 Det fremgår af fast retspraksis, at fastlæggelsen af betydningen og rækkevidden af udtryk, som ikke er defineret i fællesskabsretten, skal ske efter deres normale mening i sædvanlig sprogbrug, idet der tages hensyn til den generelle sammenhæng, hvori de anvendes, og de mål, der forfølges med den lovgivning, som de udgør en del af (dom af 19.10.1995, sag C-128/94, Hönig, Sml. I, s. 3389, præmis 9, og af 27.1.2000, sag C-164/98 P, DIR International Film m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 447, præmis 26). Når disse begreber — som i hovedsagen — forekommer i en bestemmelse, der er en undtagelse fra et princip, eller nærmere bestemt fra fællesskabsretlige bestemmelser om forbrugerbeskyttelse, skal disse desuden fortolkes strengt (dom af 18.1.2001, sag C-83/99, Kommissionen mod Spanien, Sml. I, s. 445, præmis 19, og af 13.12.2001, sag C-481/99, Heiningen, Sml. I, s. 9945, præmis 31).
- 22 Hvad angår udtrykket »tjenesteydelser i form af transport« skal det fastslås, at dette, som i hver af de andre opregnede former for tjenesteydelser, svarer til en undtagelse for en sektor, og at det derfor omfatter tjenesteydelser inden for transportsektoren generelt.
- 23 I denne forbindelse bemærkes, at lovgiver ved affattelsen af bestemmelserne vedrørende den i hovedsagen omtvistede undtagelse ikke har valgt at anvende udtrykket »transportaftaler«, der ofte anvendes i medlemsstaternes retsordener, og

som udelukkende vedrører transport af passagerer og varer, der udføres af transportøren, men i stedet har valgt det klart videre udtryk »aftaler om levering af tjenesteydelser i form af [...] transport«, der kan omfatte alle aftaler, der omhandler tjenesteydelser på transportområdet, herunder de aftaler, som forudsætter en aktivitet, der ikke i sig selv indebærer transport af kunden eller dennes goder, men som har til formål at gøre det muligt for kunden at gennemføre denne transport.

- 24 Det fremgår således af ordlyden af direktivets artikel 3, stk. 2, at lovgiver ikke har villet definere undtagelsen i henhold til denne bestemmelse efter aftaletypen, men at alle aftaler om levering af tjenesteydelser i form af logi, transport, forplejning og fritidstilbud er omfattet af denne undtagelse, bortset fra de tjenesteydelser, der ikke skal præsteres på en forud fastlagt dato eller i et nærmere bestemt tidsrum.
- 25 Denne fortolkning bekræftes også udtrykkeligt af flere sprogversioner af direktivets artikel 3, stk. 2, nemlig den tyske, italienske og svenske version, der henholdsvis nævner »Dienstleistungen in den Bereichen [...] Beförderung« (»tjenesteydelser inden for transportområdet«), »servizi relativi [...] ai trasporti« (»tjenesteydelser vedrørende transport«) og »tjänster som avser [...] transport« (»tjenesteydelser, der vedrører transport«).
- 26 I sædvanlig sprogbrug betegner begrebet »transport« ikke kun den handling, der flytter personer eller goder fra et sted til et andet, men ligeledes transportmåderne og de midler, der anvendes til at flytte disse personer eller goder. Selve det at stille et transportmiddel til rådighed for en forbruger, er således en af de tjenesteydelser, der henhører under transportsektoren.

- 27 Derfor skal det — uden at overskride de i direktivets artikel 3, stk. 2, fastsatte snævre rammer for undtagelsen for en sektor, der vedrører »tjenesteydelser i form transport« — fastslås, at denne undtagelse omfatter tjenesteydelser i form af biludlejning, der netop er kendetegnet ved, at der stilles et transportmiddel til rådighed for en forbruger.
- 28 Hvad angår den sammenhæng, hvori begrebet »tjenesteydelser i form transport« anvendes, og de mål, som direktivet forfølger, er det — således som generaladvokaten har anført i punkt 39-41 i forslaget til afgørelse — ubestridt, at lovgiver har villet indføre en beskyttelse af interesserne hos forbrugere, der anvender fjernkommunikationmidler, men også en beskyttelse af interesserne hos leverandører af bestemte tjenesteydelser, således at de ikke får uforholdsmæssige ulemper i forbindelse med en annullation uden omkostninger eller begrundelse af tjenesteydelser, som er forudbestilt. Selskabet easyCar har i denne forbindelse med rette anført — uden at dette i øvrigt er blevet anfægtet af de regeringer, der har indgivet indlæg for Domstolen, eller af Kommissionen — at direktivets artikel 3, stk. 2, undtager leverandører af tjenesteydelser i bestemte erhvervssektorer med den begrundelse, at direktivets krav vil kunne påvirke disse leverandører uforholdsmæssigt, navnlig når den forudbestilte tjenesteydelse annulleres af forbrugeren kort tid før den fastsatte dato for leveringen af tjenesteydelsen
- 29 Det må fastslås, at biludlejningsvirksomheder udøver en virksomhed, som lovgiver med undtagelsen i direktivets artikel 3, stk. 2, har villet beskytte mod sådanne ulemper. Disse virksomheder skal nemlig træffe foranstaltninger for at kunne levere den aftalte tjenesteydelse til den ved forudbestillingen fastsatte dato, og de vil derfor som følge af en annullation blive udsat for de samme ulemper som andre virksomheder, der udøver virksomhed i transportsektoren eller i de andre sektorer, der er opregnet i nævnte artikel 3, stk. 2.

- 30 Det fremgår af ovenstående bemærkninger, at den fortolkning, hvorefter tjenesteydelser i form af biludlejning er tjenesteydelser i form af transport i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i direktivets artikel 3, stk. 2, er den eneste, der sikrer, at undtagelsen i denne bestemmelse får karakter af en sektormæssig fritagelse, og som gør det muligt at nå det mål, som bestemmelsen forfølger.
- 31 Det forelagte spørgsmål skal derfor besvares med, at direktivets artikel 3, stk. 2, skal fortolkes således, at begrebet »aftaler om levering af tjenesteydelser i form af transport« omfatter aftaler om levering af tjenesteydelser i form af biludlejning.

Sagens omkostninger

- 32 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Første Afdeling) for ret:

Artikel 3, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF af 20. maj 1997 om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med aftaler vedrørende fjernsalg skal fortolkes således, at begrebet »aftaler om levering af tjenesteydelser i form af transport« omfatter aftaler om levering af tjenesteydelser i form af biludlejning.

Underskrifter